แผนการให้บริการตามความเชี่ยวชาญ
สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ความเป็นมา

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทยในปัจจุบัน ส่งผลให้ปัญหาสุขภาพจิตและการใช้สารเสพติดในชุมชนมีความซับซ้อนและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครอบครัว ภาระทางเศรษฐกิจ และความเปราะบางของประชากรในทุกช่วงวัย ทั้งในกลุ่มเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุ สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิตตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรส่งเสริมให้อาจารย์นำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทางการพยาบาลจิตเวช โดยเฉพาะแนวคิดการดูแลแบบ D-METHOD ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับทีมพยาบาลประจำหอผู้ป่วยในการปฏิบัติงานจริงในหน่วยบริการสุขภาพ ทั้งนี้ การบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการสู่การปฏิบัติในกลุ่มผู้ป่วยสารเสพติด จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการดูแลให้มีความเป็นระบบ ต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกมิติของการรักษาและการฟื้นฟู ส่งผลให้ผู้ป่วยในหน่วยบริการสุขภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับโรคและผู้ดูแลได้อย่างเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถควบคุมอาการ ลดภาวะแทรกซ้อน และลดอัตราการกลับไปใช้สารเสพติดซ้ำได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

เพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญของอาจารย์ในการดูแลผู้ป่วยสารเสพติดโดยใช้รูปแบบ D-METHOD

วัตถุประสงค์เพื่อ

1. ให้ผู้ป่วยสารเสพติดที่ได้รับการดูแลโดยใช้รูปแบบ D-METHOD สามารถควบคุมอาการ ลดภาวะแทรกซ้อนและลดอัตราการกลับไปใช้สารเสพติดซ้ำ
2. มุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของอาจารย์ในการดูแลผู้ป่วยสารเสพติดโดยใช้รูปแบบ D-METHOD
3. พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก (CNPG) สำหรับการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด
4. นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ระยะเวลาและสถานที่ปฏิบัติงาน

ระยะเวลา: เดือน มีนาคม ถึง เดือน พฤษภาคม 2569

เวลาปฏิบัติงาน: วันจันทร์ อังคาร พุธ เวลา 09.00 น. – 16.00 น.

สถานที่ให้บริการ: โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนการดำเนินการ Faculty Practice เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างมาตรฐานการดูแลและบูรณาการผลลัพธ์สู่การเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้:

ระยะที่ 1: การปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก (เดือน มีนาคม - พฤษภาคม 2569)

- นำความเชี่ยวชาญเฉพาะทางลงปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยสารเสพติด โดยใช้รูปแบบ D-METHOD พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลทางคลินิก กำหนดวันปฏิบัติการพยาบาลทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ และพฤหัส เวลา 9.00 น. – 16.00 น.

ระยะที่ 2: การพัฒนาแนวปฏิบัติและทดลองใช้ (เดือน พฤษภาคม 2569)

- นำข้อมูลและประสบการณ์จากการปฏิบัติงานมาสังเคราะห์เป็นร่างแนวปฏิบัติทางคลินิก (CNPG) สำหรับการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ D-METHOD

- ทดลองใช้และปรับปรุง CNPG ให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล

ระยะที่ 3: การประเมินผลและบูรณาการ (เดือน มิถุนายน 2569)

- ประเมินผลลัพธ์ทางการพยาบาลเชิงประจักษ์ (เช่น การลดภาวะแทรกซ้อน)
- จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล
- นำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บทที่ 6 เรื่อง แนวคิดการบำบัดทางจิตเวช

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ป่วยสารเสพติดที่ได้รับการดูแลโดยใช้รูปแบบ D-METHOD สามารถควบคุมอาการ ลดภาวะแทรกซ้อน และลดอัตราการกลับไปใช้สารเสพติดซ้ำ
2. อาจารย์ได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด
3. มีแนวปฏิบัติทางคลินิก (CNPG) สำหรับการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ D-METHOD
4. อาจารย์นำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บทที่ 6 เรื่อง แนวคิดการบำบัดทางจิตเวช

สรุปผลการให้บริการตามความเชี่ยวชาญ
สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ชื่อ-สกุล อาจารย์	ความเชี่ยวชาญ	สถานที่ ให้บริการ	รวม เวลา	ผลลัพธ์ทางการพยาบาล	การนำความรู้จากการ ปฏิบัติการพยาบาลมาใช้ในการ จัดเรียนการสอน/การบริการ วิชาการ/วิจัย
อาจารย์ทมาภรณ์ สุขสวรรค์	การดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยใช้รูปแบบ D-METHOD	โรงพยาบาลจิตเวช นครสวรรค์ราชนครินทร์ จังหวัดนครสวรรค์	เดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม 2569 ทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ และพฤหัส (รวม 80 ชั่วโมง)	จากการนำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญไปปฏิบัติการพยาบาลโดยตรง (Direct Care) ให้กับผู้ป่วยสารเสพติดด้วยรูปแบบ D-METHOD ก่อให้เกิดผลลัพธ์ ดังนี้ **มิติด้านผู้ป่วยและญาติ:** การใช้รูปแบบ D-METHOD ช่วยให้ผู้ป่วยสารเสพติดได้รับการประเมินและดูแลรักษาที่จำเพาะเจาะจง ดังนี้ - การได้รับความรู้เรื่องโรค - ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับยา - การจัดการสิ่งแวดล้อมและสิ่งกระตุ้น - กระบวนการบำบัดต่อเนื่องและการเผชิญปัญหา - การส่งเสริมสุขภาพองค์รวม - การนัดหมายและแหล่งสนับสนุนทางสังคมในชุมชน - โภชนาการและการจัดการสารกระตุ้น ส่งผลให้สามารถลดภาวะแทรกซ้อนในระหว่างรับการรักษาในโรงพยาบาลได้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้ป่วยและครอบครัวเกิดความเข้าใจ มีส่วนร่วม	การนำความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญจากการปฏิบัติการพยาบาล ได้ถูกนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนโดยนำประสบการณ์จริงจากการใช้รูปแบบ D-METHOD และกรณีศึกษาที่พบบ่อยมาพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case-based Learning) ในรายวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมองเห็นภาพการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง (Theory to Practice) พัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจทางคลินิก และเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการพยาบาลผู้ป่วยสารเสพติดแบบองค์รวม

ชื่อ-สกุล อาจารย์	ความเชี่ยวชาญ	สถานที่ ให้บริการ	รวม เวลา	ผลลัพธ์ทางการพยาบาล	การนำความรู้จากการ ปฏิบัติการพยาบาลมาใช้ในการ จัดเรียนการสอน/การบริการ วิชาการ/วิจัย
				ในการวางแผนการบำบัดรักษา และเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องเมื่อกลับสู่ชุมชน เพื่อลดอัตราการกลับไปเสพซ้ำ (Relapse Prevention) **มิติด้านพยาบาลและทีมสุขภาพในโรงพยาบาล:** นอกเหนือจากการปฏิบัติการพยาบาลโดยตรงแล้ว ยังได้ปฏิบัติบทบาทการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเชิงคลินิก (Clinical Consultation) แก่พยาบาลจบใหม่ พร้อมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทีมพยาบาลประจำการอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และแนวปฏิบัติทางคลินิก (CNPG) สำหรับการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ D-METHOD ช่วยยกระดับมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยสารเสพติดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น	

ทบทวนการดำเนินงาน

1. แผนปฏิบัติการพยาบาลในสาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต คำเนินการปฏิบัติการพยาบาลผกับผู้ป่วยสารเสพติด โดยใช้รูปแบบ D-METHOD พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลทางคลินิก

2. การใช้ความรู้จากการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน / การบริการวิชาการ/ การวิจัย การดูแลผู้ป่วยสารเสพติดโดยใช้รูปแบบ D-METHOD ช่วยยกระดับมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยสารเสพติดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นยังสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

โดยนำประสบการณ์จริง และกรณีศึกษาที่พบบ่อยมาพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case-based Learning) ในรายวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมองเห็นภาพการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง (Theory to Practice) พัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจทางคลินิก และเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการพยาบาลผู้ป่วยสารเสพติดแบบองค์รวม

3. รายงานผลการดำเนินงาน การปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล: ผู้ป่วยสารเสพติดกลุ่มเป้าหมายได้รับการดูแลที่ได้มาตรฐาน อาจารย์และทีมพยาบาลประจำการได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่การยกร่างแนวปฏิบัติทางคลินิก (CNPG) การดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยใช้รูปแบบ D-METHOD ที่สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน

แนวทางการปรับปรุง

1. แผนปฏิบัติการพยาบาลในสาขา: ควรเพิ่มการบูรณาการความร่วมมือกับสหสาขาวิชาชีพ (Multidisciplinary team) ในการวางแผนการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด (Discharge planning) อย่างเป็นระบบ เพื่อติดตามอาการและลดอัตราการกลับไปใช้สารเสพติดซ้ำ

2. การใช้ความรู้จากการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน / การบริการวิชาการ/ การวิจัย: การนำร่าง CNPG ที่พัฒนาขึ้นมามาใช้ในการวิจัยร่วมกับหน่วยบริการสุขภาพ

3. รายงานผลการดำเนินงาน การปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล จัดทำรายงานสรุปผลการใช้ CNPG ในการดูแลผู้ป่วยสารเสพติด โดยใช้รูปแบบ D-METHOD

ลงชื่อ.....
(นางทมาภรณ์ สุขสวรรค์)
ผู้รายงานผลการปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....
(นางสาววงศ์สิริ แจ่มฟ้า)
หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสืบ โสโสม)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
วันที่ ...../...../.....